ด่วนที่สุด
ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๒๐๓๕

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

ตามหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๕๓๑ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ได้ส่งแผนงานการเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.๒๕๕๔ เพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นใช้เป็นแผนปฏิบัติการของสำนักทะเบียนที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังตามระยะเวลาที่กำหนดโดยให้ถือเป็นนโยบายที่จะต้องสนับสนุนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามภารกิจที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนดไว้ด้วยความถูกต้องอย่างเคร่งครัด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักทะเบียนกลางแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดและท้องที่ที่ประกอบเป็นแต่ละเขตเลือกตั้ง และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ และขอความร่วมมือหน่วยงานสนับสนุนการเลือกตั้งดำเนินการตามภารกิจที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ในการนี้สำนักทะเบียนกลางได้นำประกาศและระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวขึ้นไว้บนเว็บไซต์ www.dopa.go.th และ bora.dopa.go.th ซึ่งสำนักทะเบียนสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ พร้อมทั้งได้สรุปพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฉบับดังกล่าวเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในภารกิจของสำนักทะเบียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและได้ศึกษาทำความเข้าใจ กฎหมาย ระเบียบและประกาศที่แจ้งไว้ข้างต้นเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พร้อมถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยให้ดาว์นโหลดสำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลางจากเว็บไซต์ www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด)

จังหวัดนครศรีธรรมราช
๗ มิถุนายน ๒๕๕๔

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๔
www.pokkrongnakhon.com

พระบรมธาตุ สู่มรดกโลก

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๓

เลือกตั้ง ส.ส.

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.๒๕๕๔

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้ส่งแผนงานการเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ.๒๕๕๔ เพื่อให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งใช้เป็นแผนปฏิบัติการของสำนักทะเบียนที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังตามระยะที่กำหนดโดยให้ถือเป็นนโยบายที่จะต้องสนับสนุนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามภารกิจที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนดไว้ด้วยความถูกต้องอย่างเคร่งครัด รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดและท้องที่ที่ประกอบเป็นแต่ละเขตเลือกตั้ง และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๕๔ และขอความร่วมมือหน่วยงานสนับสนุนการเลือกตั้งดำเนินการตามภารกิจที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ในการนี้สำนักทะเบียนกลางได้นำประกาศและระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวขึ้นไว้บนเว็บไซต์ www.dopa.go.th และ bora.dopa.go.th ซึ่งสำนักทะเบียนทุกแห่งสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้พร้อมทั้งได้สรุปพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฉบับดังกล่าวเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในภารกิจของสำนักทะเบียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่งเนื่องจากระยะเวลาตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ เป็นช่วงเวลาที่สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นจะต้องจัดหน่วยเลือกตั้ง จัดทำประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง (ส.ส.๒) และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส.๑๐) ซึ่งจะต้องปิดประกาศภายในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ ดังนั้นเพื่อให้การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้ศึกษาทำความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบและประกาศที่แจ้งไว้ข้างต้นและใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

/๑. การจัดหน่วย...

๑. การจัดหน่วยเลือกตั้งให้พิจารณาใช้หน่วยเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาเป็นหลักเพื่อป้องกันมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกิดความสับสน สำหรับบ้านที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นายทะเบียนประสานงานกับผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องแนวเขตพื้นที่ให้ชัดเจน หรือหากตกลงกันไม่ได้ให้สอบถามเจ้าบ้านว่าประสงค์จะให้บ้านเลขที่ดังกล่าวอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดแล้วบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

๒. การกำหนดหมายเลขของหน่วยเลือกตั้งในส่วนของอำเภอให้แยกเป็นรายตำบล โดยแต่ละตำบลให้ใช้หมายเลขเรียงตั้งแต่หมายเลข ๑ ตามลำดับจนครบทุกหน่วยเลือกตั้งในตำบลนั้น เมื่อขึ้นตำบลใหม่ให้กำหนดหมายเลข ๑ ใหม่ สำหรับกรณีของท้องถิ่นเทศบาลที่ยังมีตำบลก็ให้ปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ส่วนท้องถิ่นเทศบาลที่แบ่งพื้นที่การปกครองเป็นแขวงให้กำหนดหมายเลขหน่วยเลือกตั้งเป็นรายแขวง เมื่อขึ้นแขวงใหม่ให้กำหนดหมายเลข ๑ ใหม่เช่นเดียวกัน

สำหรับตำบลที่มีพื้นที่คร่อมระหว่างเขตอำเภอและเทศบาลโดยเฉพาะเทศบาลที่เปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล ให้กำหนดหมายเลขหน่วยเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตอำเภอและหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลแยกต่างหากจากกัน ซึ่งจะทำให้ตำบลนั้นมีหน่วยเลือกตั้งที่ ๑ จำนวน ๒ หน่วย เช่น หน่วยเลือกตั้งที่ ๑ ตำบลกอ ที่อยู่ในเขตอำเภอ (นอกเขตเทศบาล) และหน่วยเลือกตั้งที่ ๑ ตำบลกอ ที่อยู่ในเขตเทศบาล

๓. เมื่อพิมพ์ประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้ง (ส.ส.๒) เสร็จ ก่อนจะส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อนำไปปิดประกาศ ให้หัวหน้าฝ่ายทะเบียนของอำเภอ และเขตกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าฝ่ายทะเบียนหรือหัวหน้างานทะเบียนราษฎรแล้วแต่กรณีของเทศบาลและเมืองพัทยา เป็นผู้ตรวจสอบว่าหน่วยเลือกตั้งตามประกาศ ส.ส.๒ ครอบคลุมพื้นที่และบ้านทุกหลังในเขตพื้นที่สำนักทะเบียนหรือไม่ ทั้งนี้ นายทะเบียนต้องตระหนักว่าประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งจะต้องมีบ้านที่มีเลขที่บ้านทุกหลังซึ่งตั้งอยู่ในเขตของหน่วยเลือกตั้ง เพื่อมิให้เกิดปัญหาบ้านตกหล่นในหน่วยเลือกตั้งซึ่งจะทำให้บัญชี ส.ส.๑๐ มีข้อผิดพลาดได้

๔. การพิมพ์ประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้ง (ส.ส.๒) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส.๑๐) และหนังสือแจ้งเจ้าบ้าน (ส.ส.๑๑) กรณีสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลที่ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ร่วมกับสำนักทะเบียนอำเภอ ให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียนอำเภอนั้นในการจัดพิมพ์เอกสารดังกล่าวในส่วนของเทศบาลได้ โดยให้นายทะเบียนท้องถิ่นประสานการปฏิบัติกับนายทะเบียนอำเภอเพื่อกำหนดวันเวลาที่จะดำเนินการให้เหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสัจจะ)
อธิบดีกรมการปกครอง
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
(เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน)

---

๑. หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

๑.๑ การกำหนดหน่วยเลือกตั้งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (มาตรา ๑๒)

(๑) ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่กรณีมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนน้อย จะรวมหมู่บ้านที่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล กทม. หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๘๐๐ คนต่อหน่วยเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่สะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนน อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่า หรือเพิ่มหน่วยเลือกตั้งโดยมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่า ๘๐๐ คนก็ได้

(๓) ให้ประกาศหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วันก่อนวันเลือกตั้ง

(๔) การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน เว้นแต่กรณีเกิดเหตุจำเป็นจะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่า ๑๐ วันก็ได้

๑.๒ การกำหนดที่เลือกตั้ง ต้องคำนึงถึงสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก มีขนาดเหมาะสมและควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยเลือกตั้ง แต่ถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกหรือเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจกำหนดที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้ง

๒. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ***มาตรา ๙๙*** *กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังนี้ (๑) มีสัญชาติไทย แต่ผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี*

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วันนับถึงวันเลือกตั้ง

(๔) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่า ๙๐ วันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

มาตรา ๑๐๐ *กำหนดบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่*

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช *(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง*

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

๒.๑ ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุต่อบุคคลซึ่ง กกต.แต่งตั้งภายใน ๗ วันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายใน ๗ วันนับแต่วันเลือกตั้ง ทั้งนี้การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำหนังสือชี้แจงเหตุดังกล่าวโดยอาจมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นแทน หรือจัดส่งหนังสือชี้แจงทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ (มาตรา ๒๔)

๒.๒ เมื่อครบกำหนด ๖๐ วันนับจากวันเลือกตั้ง ให้บุคคลที่รับแจ้งเหตุประกาศรายชื่อผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมิได้แจ้งเหตุหรือแจ้งเหตุไว้แต่มิใช่เหตุอันสมควรตามที่ กกต.กำหนด ทั้งนี้หากประกาศรายชื่อดังกล่าวมีความผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ผู้มีส่วนได้เสียสามารถยื่นคำร้องต่อ กกต.ประจำจังหวัดเพื่อขอแก้ไขได้ (มาตรา ๒๕)

๒.๓ ผู้ที่มีรายชื่อตามประกาศในข้อ ๒.๒ ถือว่าผู้นั้นเสียสิทธิในการยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เสียสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็น ส.ส. ส.ว. สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงเสียสิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน (มาตรา ๒๖)

๒.๔ กำหนดเวลาของการเสียสิทธิ เริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิจนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๒๗)

๓. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๓.๑ เมื่อมีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งครั้งใด ให้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งปิดประกาศไม่น้อยกว่า ๒๐ วันก่อนวันเลือกตั้ง กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน (มาตรา ๒๙)

๓.๒ กรณีเจ้าบ้านหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านของตนไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน กรณีที่ถูกพิจารณาสั่งยกคำร้อง ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นต่อศาลก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕ วันเพื่อให้วินิจฉัย (มาตรา ๓๐)

๓.๓ กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่าในบัญชีรายชื่อที่ปิดประกาศมีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นในเลขที่บ้านของตนโดยที่บุคคลนั้นไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจริง ให้นำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงเพื่อขอถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (มาตรา ๓๑)

๔. การลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง

๔.๑ กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือจะเดินทางไปนอกเขตเลือกตั้ง หรือไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง ถ้าประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ต้องลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง โดยการจัดให้มีการใช้สิทธิการลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งให้กำหนดเพียงหนึ่งวันและต้องเป็นวันเดียวกันทุกเขตเลือกตั้งที่มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสุจริตและเที่ยงธรรม และการตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็นของผู้ขอใช้สิทธิดังกล่าว (มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙/๑)

๔.๒ ผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่า ๙๐ วัน นับถึงวันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งแบบแบ่งเขตในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน และให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อที่ผู้นั้นใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งด้วย (มาตรา ๙๖)

๔.๓ ในการเลือกตั้งทั่วไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ถ้าประสงค์จะใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในจังหวัดที่ตนอยู่ ต้องลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดก่อนวันเลือกตั้ง ๓๐ วัน และเมื่อลงทะเบียนแล้วให้หมดสิทธิลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งเดิมที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งจนกว่าจะลงทะเบียนเปลี่ยนแปลง หรือเมื่อลงทะเบียนแล้วจะเปลี่ยนแปลงจังหวัดที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งก็ได้โดยให้มีผลต่อเมื่อพ้น ๓๐ วันนับจากวันที่ยื่นคำขอลงทะเบียนเปลี่ยนแปลง แต่ในการเลือกตั้งแต่ละคราวจะขอเปลี่ยนเกินหนึ่งครั้งไม่ได้ (มาตรา ๙๗)

๔.๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรจะขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ก็ได้ โดยแจ้งความประสงค์ตามหลักเกณฑ์ที่ กกต.กำหนด (มาตรา ๙๙)

สรุประเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔
เฉพาะแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักทะเบียน

ก. หน่วยเลือกตั้ง

ข้อ ๑๑ สรุปว่าเมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำร่างประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น ตามแบบ ส.ส.๒ จำนวนแปดชุดให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อประกาศไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันเลือกตั้ง

ชุดที่หนึ่ง มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด

ชุดที่สอง มอบให้นายอำเภอ ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอเฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในอำเภอนั้น

ชุดที่สาม มอบให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเทศบาล และที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตการปกครองท้องถิ่นนั้น

ชุดที่สี่ มอบให้ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตของกรุงเทพมหานคร หรือปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน หรือปิดประกาศไว้ ณ เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควรเฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตชุมชนนั้น

ชุดที่ห้า มอบให้ผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานคร หรือปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา หรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งเฉพาะของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง

ชุดที่หก มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เก็บสำรองไว้ปิดประกาศ ณ ที่เลือกตั้งแทนของเดิมที่ชำรุดหรือสูญหาย

ชุดที่เจ็ด ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ชุดที่แปด ให้สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๒ สรุปว่าในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งให้คำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของราษฎรตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในเขตชุมชนหนาแน่นอาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๑๓ สรุปว่าหากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ให้กระทำได้โดยประกาศตามแบบ ส.ส. ๓ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้

ข้อ ๑๔ สรุปว่าการกำหนดหมายเลขหน่วยเลือกตั้งของแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้กำหนดหมายเลขหน่วยเลือกตั้งแยกเป็นรายเทศบาลหรือรายตำบล โดยใช้หมายเลขเรียงตั้งแต่หมายเลข ๑ ตามลำดับจนครบทุกหน่วยเลือกตั้งในแต่ละเทศบาลหรือตำบลแล้วแต่กรณี ในกรณีเทศบาลใดแบ่งพื้นที่ปกครองออกเป็นแขวง ให้กำหนดหมายเลขของหน่วยเลือกตั้งเป็นรายแขวง

ข. ที่เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้ง

ข้อ ๑๕ สรุปว่าให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำร่างกำหนดที่เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งตามแบบ ส.ส. ๒ โดยที่เลือกตั้งต้องเป็นสถานที่ซึ่งประชาชนเข้าออกได้ง่าย มีความสะดวกเหมาะสมและมีขนาดพอสมควรที่จะทำการเลือกตั้งได้สะดวกและควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยเลือกตั้ง เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งและตรวจดูบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ง่าย

ค. การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ข้อ ๔๐ สรุปว่าเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นประกาศแต่งตั้งบุคคลรับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามแบบ ส.ส.๒๗ เพื่อช่วยเหลือในการรับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น แล้วส่งประกาศให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปิดประกาศ

ข้อ ๔๑ สรุปว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามแบบ ส.ส. ๒๘ หรือทำเป็นหนังสือซึ่งอย่างน้อยต้องระบุเลขประจำตัวประชาชนและที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้านให้ชัดเจนพร้อมทั้งแจ้งสาเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้งด้วยตนเอง หรือทำเป็นหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นไปยื่นแทน หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ โดยต้องแจ้งเหตุภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง

กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความจำเป็นต้องแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งเหตุโดยยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่แทน และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรวบรวมเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ส่งให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามที่บุคคลผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตท้องที่ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป

กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งเหตุก่อนระยะเวลาตามวรรคหนึ่งโดยยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นรับคำร้องไว้เพื่อพิจารณาเมื่อถึงกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๔๒ สรุปว่าบุคคลต่อไปนี้สามารถแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้

(๑) ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันหรือเทียบเท่า มีหน้าที่แจ้งแทนทหารประจำการ ทหารกองประจำการ ตำรวจ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยนอกที่ตั้งปกติที่ตนมีภูมิลำเนา

(๒) หัวหน้าสถานพยาบาล มีหน้าที่แจ้งแทนผู้เจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาตัวอยู่ในสถานพยาบาลแห่งนั้น

(๓) หัวหน้าสถานสงเคราะห์ มีหน้าที่แจ้งแทนคนพิการหรือผู้สูงอายุที่อยู่ในความควบคุมดูแลและพักอาศัยในสถานที่แห่งนั้น

(๔) หัวหน้าสถานที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต้องควบคุมหรือดูแลบุคคลที่ต้องถูกควบคุมหรือดูแลและพักอาศัยในสถานที่แห่งนั้น มีหน้าที่แจ้งแทนผู้ที่ถูกควบคุมหรือดูแลดังกล่าว

การแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่สถานที่แห่งนั้นตั้งอยู่

ง. การพิจารณาการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ข้อ ๔๓ สรุปว่าให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาเหตุของการไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นมีกิจธุระจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเดินทางไปพื้นที่ห่างไกล

(๒) ผู้นั้นเจ็บป่วยและไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้

(๓) ผู้นั้นพิการหรือสูงอายุและไม่สามารถเดินทางไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้

(๔) ผู้นั้นเดินทางออกนอกราชอาณาจักรและมิได้แจ้งความประสงค์ขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

(๕) ผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ห่างไกลจากที่เลือกตั้งเกินกว่าหนึ่งร้อยกิโลเมตร

(๖) เหตุสุดวิสัยอื่นหรือเหตุอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๔๔ สรุปว่าเมื่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับการแจ้งเหตุ และพิจารณาเห็นว่าเหตุที่แจ้งนั้นมิใช่เหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ให้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นหรือผู้แจ้งตามข้อ ๔๒ ทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือได้รับแจ้งจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๕ สรุปว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับแจ้งตามข้อ ๔๔ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้ง หากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุที่ผู้ร้องแจ้งนั้นเป็นเหตุอันสมควร ให้แจ้งไปยังนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นภายในสามวัน

จ. การประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุหรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมิใช่เหตุอันสมควร

ข้อ ๔๖ สรุปว่าเมื่อพ้นระยะเวลาการแจ้งเหตุฯ และนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นได้พิจารณาเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้จัดทำรายชื่อผู้แจ้งเหตุซึ่งเป็นเหตุอันสมควรส่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางหรือผู้ที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมอบหมาย

ข้อ ๔๗ สรุปว่าภายในสามวันนับแต่วันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๐) ชุดที่ใช้ตรวจสอบและหมายเหตุการลงคะแนนของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด (ส.ส. ๑๐/ก) ชุดที่ใช้ตรวจสอบและหมายเหตุการลงคะแนนที่ที่เลือกตั้งกลางไปให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางหรือผู้ที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมอบหมาย

ข้อ ๔๘ สรุปว่าเมื่อผู้อำนวยการทะเบียนกลางหรือผู้ที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมอบหมายได้รับเอกสารตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗ แล้วให้ดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่แจ้งเหตุหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร เป็นรายตำบลหรือเทศบาลแล้วแต่กรณีในแต่ละเขตเลือกตั้งตามแบบ ส.ส. ๒๙ จำนวนสี่ชุด ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง เมื่อได้ดำเนินการจัดทำบัญชี ส.ส. ๒๙

แล้ว ให้ส่งมอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๐) ชุดที่ใช้ตรวจสอบและหมายเหตุการลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง คืนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔๙ สรุปว่าในกรณีที่บัญชี ส.ส. ๒๙ มีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรวจสอบแล้วพบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจริง ให้ดำเนินการแก้ไขโดยขีดฆ่าชื่อผู้เสียสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชี ส.ส. ๒๙ ชุดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเก็บรักษาไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นทราบพร้อมทั้งแจ้งไปยังผู้อำนวยทะเบียนกลางหรือผู้ที่อำนวยการทะเบียนกลางมอบหมาย เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขในฐานข้อมูลโดยเร็ว แต่หากตรวจสอบแล้วพบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยเร็ว

ฉ. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ข้อ ๕๐ สรุปว่าให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามแบบ ส.ส. ๑๐ จำนวนแปดชุด ให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อประกาศให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส.๑๐) ให้จัดทำเป็นรายหน่วยเลือกตั้งโดยเรียงตามลำดับเลขหมายประจำบ้านในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง สำหรับหน่วยเลือกตั้งซึ่งอยู่ในเขตเทศบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือในเขตชุมชนหนาแน่นอาจแยกออกตามชื่อถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ โดยเรียงลำดับตัวอักษรและตามลำดับเลขหมายประจำบ้าน

ข้อ ๕๑ สรุปว่าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างน้อยต้องมีรายการชื่อตัว – ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชน เพศ วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้าน และให้มีชื่อตัว ชื่อสกุลของผู้พิมพ์และผู้ทานที่สามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๕๒ สรุปว่าให้บุคคลที่กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย ลงลายมือชื่อแทนคณะกรรมการการเลือาตั้งประจำเขตเลือกตั้งในประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๐)

ข้อ ๕๓ สรุปว่าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ส. ๑๑) แต่ละชุด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการ ดังนี้

(๑) ชุดที่ ๑ มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด

(๒) ชุดที่ ๒ มอบให้นายอำเภอปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ เฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตอำเภอนั้น

(๓) ชุดที่ ๓ มอบให้ปลัดเทศบาลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเทศบาลและที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล เฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๔) ชุดที่ ๔ มอบให้ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานครหรือปลัดเทศบาลปิดประกาศไว้ที่ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน หรือปิดประกาศไว้ ณ เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควรเฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตชุมชนนั้น

(๕) ชุดที่ ๕ มอบให้ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้อำนวยการเขตของกรุงเทพมหานคร หรือปลัดเทศบาลปิดประกาศไว้ที่ที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งเฉพาะของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง

(๖) ชุดที่ ๖ สำหรับนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นใช้แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มชื่อ ถอนชื่อ หรือย้ายที่อยู่ และให้เก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๗) ชุดที่ ๗ - ๘ มอบให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นปรับปรุงให้ตรงกับชุดที่หก และส่งมอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเพิ่มชื่อ ถอนชื่อ เพื่อมอบให้คณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง และคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไว้ใช้สำหรับการตรวจสอบและหมายเหตุการลงคะแนนหนึ่งชุด (ชุดที่เจ็ด) และสำรองในวันเลือกตั้งอีกหนึ่งชุด (ชุดที่แปด) สำหรับปิดหน้าที่เลือกตั้งแทนชุดที่ห้า และให้เก็บกลับคืนเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนน

ข้อ ๕๔ สรุปว่ากรณีมีพรรคการเมืองใดหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดต้องการบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประกาศ ให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นขอคัดสำเนาจากนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นโดยเสียค่าใช้จ่ายเองตามวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

ข้อ ๕๕ สรุปว่าให้นายอำเภอหรือปลัดเทศบาลทำการแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามบัญชี ส.ส. ๑๐ ไปยังเจ้าบ้านก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวันตามแบบ ส.ส. ๑๑

ช. การเพิ่มชื่อและการถอนชื่อ

ข้อ ๕๖ สรุปว่ากรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีชื่ออยู่ในบัญชี ส.ส. ๑๐ ของหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นำสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ยื่นคำร้องตามแบบ ส.ส. ๑๒ ต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นที่หน่วยเลือกตั้งนั้นตั้งอยู่ในเขตรับผิดชอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำร้องและหลักฐานแล้ว หากพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้เพิ่มชื่อผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านลงในบัญชี ส.ส. ๑๐ ด้วยวิธีพิมพ์ชื่อเพิ่มเติมต่อใบสุดท้ายของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น พร้อมบันทึกสาเหตุของการเพิ่มชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อวันเดือนปีกำกับไว้

ในกรณีนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ร้องเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้สั่งยกคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมทั้งแสดงเหตุผลและแจ้งให้ผู้ร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

ข้อ ๕๘ สรุปว่า ในกรณีที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น ได้รับคำสั่งของศาลให้เพิ่มชื่อบุคคลใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น ด้วยวิธีพิมพ์ชื่อเพิ่มเติมเช่นเดียวกับข้อ ๕๖ วรรคสอง

ข้อ ๕๙ สรุปว่ากรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งใดเห็นว่าในบัญชี ส.ส. ๑๐ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏอยู่ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นยื่นคำร้องขอถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นที่หน่วยเลือกตั้งนั้นตั้งอยู่ในเขตรับผิดชอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นได้พิจารณาคำร้องแล้ว เห็นว่ามีหลักฐานพอเชื่อได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้สั่งถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชี ส.ส. ๑๐ โดยให้ขีดฆ่าชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พร้อมบันทึกสาเหตุของการถอนชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อวันเดือนปีกำกับไว้แล้วให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องและเจ้าบ้านทราบ

ในกรณีนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ถูกขอถอนชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้สั่งยกคำร้องพร้อมทั้งแสดงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องและเจ้าบ้านทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

ข้อ ๖๑ สรุปว่า กรณีที่เจ้าบ้านเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตนโดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ให้เจ้าบ้านนำสำเนาทะเบียนบ้านไปแสดงเป็นหลักฐานต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวันหรือนำหลักฐานดังกล่าวไปแสดงต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง

เมื่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แล้วแต่กรณีพิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ให้มีคำสั่งถอนชื่อออกจากบัญชี ส.ส. ๑๐

ในการถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ใช้วิธีขีดฆ่าชื่อออกพร้อมบันทึกสาเหตุของการถอนไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อวันเดือนปีกำกับไว้

ข้อ ๖๒ ในกรณีที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำสั่งศาลให้ถอนชื่อบุคคลใดออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามนั้นด้วยวิธีขีดฆ่าชื่อออกเช่นเดียวกับ ข้อ ๖๕ วรรคสาม

ข้อ ๖๓ สรุปว่า การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ กรณีการย้ายบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันย้ายเข้า จะต้องเป็นกรณีใดกรณีหนึ่ง ได้แก่ (๑) เป็นการย้ายในคราวเดียวกันหรือหลายคราวในเวลาใกล้เคียงกัน หรือ (๒) เป็นการย้ายเข้าในบ้านหรืออาคารที่มีขนาดพื้นที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม

ช. การลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๑๕๙ สรุปว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับคำสั่งราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้ง หรือจะเดินทางไปนอกเขตเลือกตั้งที่ตนต้องไปใช้สิทธิลงคะแนน หรือในวันเลือกตั้งไม่สามารถไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ สามารถขอลงทะเบียนใช้สิทธิก่อนวันเลือกตั้งได้ โดยให้ยื่นคำขอลงทะเบียนตามแบบ ทก.๑ ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายและเลข ๑๓ หลัก รวมทั้งหลักฐานที่แสดงว่าไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง เช่น คำสั่งของราชการ การ์ดเชิญ เป็นต้น โดยให้เริ่มยื่นคำขอลงทะเบียนก่อนวันเลือกตั้งยี่สิบวัน และให้มีระยะเวลาการยื่นคำขอลงทะเบียนได้ห้าวัน ทั้งนี้อาจทำเป็นหนังสือมอบหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่นขอลงทะเบียนแทนก็ได้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็นทหาร ตำรวจ สมาชิก อส. หรือข้าราชการ จะยื่นคำขอลงทะเบียนเป็นรายบุคคลหรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำขอลงทะเบียนแทนเป็นแบบกลุ่มก็ได้ตามแบบ ทก.๑/๑

เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอลงทะเบียนแล้ว ให้ตรวจสอบหลักฐานและพิจารณา หากเห็นว่าผู้ขอลงทะเบียนมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบสถานที่ลงคะแนนตามแบบ ทก.๒ หรือ ทก.๒/๑ แล้วแต่กรณี และให้บันทึกคำว่า "ใช้สิทธิก่อนวันเลือกตั้งในเขต" ในช่องหมายเหตุในบัญชี ส.ส.๑๐ ตรงรายการของผู้ยื่นคำขอลงทะเบียน เฉพาะบัญชีชุดที่จะใช้ลงคะแนนในวันเลือกตั้ง และเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรับแจ้งลงทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนบันทึกจำนวนผู้ยื่นคำขอลงทะเบียนไว้บนปกหน้าของบัญชี ส.ส.๑๐ ด้วย แต่หากนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอลงทะเบียนไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบตามแบบ ทก.๒ หรือ ทก.๒/๑

กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งตามที่ลงทะเบียนไว้ ผู้นั้นสามารถไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้

ฌ. การลงคะแนนเลือกตั้งที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัด

ข้อ ๑๖๗ สรุปว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้งในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หากประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นของอำเภอหรือเทศบาลที่ตนอยู่ เพื่อขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า เลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตฯ ในเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตฯ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ข้อ ๑๖๘ สรุปว่าในการยื่นคำขอลงทะเบียนตามข้อ ๑๖๗ ให้ยื่นตามแบบ ส.ส. ๔๒ หรือทำเป็นหนังสือซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการชื่อตัว ชื่อสกุล เลขหมายประจำตัวประชาชน ที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้าน เขตเลือกตั้งและจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน โดยให้แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้และมีเลขหมายประจำตัวประชาชนพร้อมทั้งรับรองสำเนาเอกสาร ทั้งนี้ สามารถยื่นคำขอลงทะเบียนด้วยตนเอง หรือทางไปรษณีย์ หรือทำหนังสือมอบหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่นดำเนินการแทนก็ได้ โดยกรณีแจ้งลงทะเบียนทางไปรษณีย์ให้ถือวันประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ

ข้อ ๑๖๙ สรุปว่าเมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำขอลงทะเบียนแล้ว ให้ตรวจสอบเบื้องต้นจากเอกสารว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ หากเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้แจ้งผู้ร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันได้รับคำขอลงทะเบียนตามแบบ ส.ส. ๔๒/ข และดำเนินการเพื่อหมายเหตุในช่องหมายเหตุของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่า "ใช้สิทธิที่จังหวัด .."

ข้อ ๑๗๐ สรุปว่าให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัดเมื่อได้ลงทะเบียนก่อนวันเลือกตั้งสามสิบวัน

ข้อ ๑๗๑ สรุปว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ยื่นคำขอลงทะเบียนการใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด ให้หมดสิทธิลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งเดิมที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง จนกว่าจะได้ยื่นคำขอลงทะเบียนเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นของอำเภอหรือเทศบาลที่ตนอยู่ เว้นแต่เป็นการขอลงทะเบียนเนื่องจากมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง และต่อมาภายหลังได้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งนั้น ให้ถือว่าเป็นการเพิกถอนการลงทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดนับแต่พ้นกำหนดเวลาที่เป็นเงื่อนไขนี้แล้ว

ข้อ ๑๗๒ สรุปว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ยื่นคำขอลงทะเบียนเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัดให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัดได้ โดยให้มีผลเมื่อพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอลงทะเบียนเปลี่ยนแปลง ในการนี้จะขอเปลี่ยนแปลงทะเบียนในการเลือกตั้งคราวใดเกินหนึ่งครั้งไม่ได้

ข้อ ๑๗๓ สรุปว่าให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกเขตจังหวัด (ส.ส. ๑๐/ก) จำนวนสองชุด ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อใช้ปิดประกาศหน้าที่เลือกตั้งกลางในวันลงคะแนนหนึ่งชุด และใช้ตรวจสอบการใช้สิทธิเลือกตั้งอีกหนึ่งชุด